

PSY704

Tým Vědátorky: Veronika Skalická, Gabriela Chovancová, Lenka Lepešková, Jitka Hřebačková

Design výzkumu

Chceme zkoumat **vliv** mateřství na životní spokojenost žen. V populaci žen ve věku 24 – 33 let budeme testovat hypotézu, že matky jsou spokojenější (ve smyslu life satisfaction) než bezdětné ženy.

U obou uvedených skupin budeme měřit životní spokojenost pomocí SWLS (Satisfaction with Life Scale) (Diener, Emmons, Larsen, Griffin, 1985), která se zaměřuje na kognitivní zhodnocení celkové životní spokojenosti.

Klasifikace proměnných

Závislou proměnnou v našem výzkumu je pocit životní pohody (ve smyslu life satisfaction), který budeme měřit u dvou skupin žen. Nezávislou proměnnou je mateřství – jednu skupinu respondentek budou tvořit matky 1 dítěte do tří let věku, druhou skupinu bezdětné ženy.

Závislá proměnná:

Životní spokojenost

Proměnná „životní spokojenost“ je konstruována jako součet bodů na jednotlivých škálách SWLS (5 škál – každá po 7 bodech, minimální naměřená hodnota je tedy 5, maximální 35) .

Nezávislá proměnná:

Nezávislou proměnnou je mateřství. Matku pro potřeby našeho výzkumu definujeme jako ženu ve věku 24 – 33 let, která má 1 dítě do 3 let věku. .

Intervenující proměnné:

Řada výzkumníků se zabývala otázkou, jaké procesy ovlivňují pocit osobní pohody (SWB). Jde za prvé o externí vlivy v podobě demografických charakteristik (věk, pohlaví, příjem, vzdělání, rodinný stav), které ovšem vykazují dle různých výzkumů překvapivě pouze kolem 15% rozptylu SWB (Diener et.al, 1999).

V rámci výzkumu budeme kontrolovat tyto proměnné pomocí **vyrovnávání** skupin, v obou budou ženy ve věku 24 – 33 let, SŠ a VŠ vzdělání, s měsíčním příjmem domácnosti 23 – 32 tis. Kč, žijící v partnerském vztahu (ve společné domácnosti)

Jako zásadnější se jeví intervenující proměnné v podobě osobnostních charakteristik respondentů, jako zejména extroverze a neuroticismu, temperamentových charakteristik a optimismu.

Tyto intervenující proměnné není možné v rámci takto nastaveného výzkumu měřit, dokonce ne všechny intervenující proměnné nám mohou být známy, využijeme tedy metody **znáhodnění**. Předpokládáme, že osobnostní charakteristiky nemají vliv na mateřství jako takové (resp.na rozhodnutí mít či nemít děti), předpokládáme tedy také, že v obou skupinách bude rozložení jednotlivých charakteristik srovnatelné.

Faktory ohrožující interní validitu projektu

Za faktory ohrožující interní validitu projektu lze označit například neupřímnost při odpovídání způsobená případnou sociální žádoucností odpovědí, což je ovšem do značné míry vyloučeno použitím dotazníku SWLS, který je vůči tomuto zkreslení relativně rezistentní. Zkreslení způsobené přítomností výzkumníka eliminujeme administrací dotazníků v elektronické podobě, vliv přítomnosti dalších osob na respondentky odstraníme žádostí na úvodu dotazníku o jeho vyplnění o samotě. Chybu měřicího nástroje eliminujeme použitím prověřeného měřicího nástroje – dotazníku SWLS. Úbytek zkoumaných osob nepředpokládáme z důvodu krátkodobé formy výzkumu.

Popis výzkumného postupu

Dotazník budeme administrovat pomocí on-line formuláře (www.surveymonkey.com), k jehož vyplnění vyzveme respondentky prostřednictvím nejnavštěvovanějších sociálních sítí (Facebook, ženská a mateřská diskuzní fóra na Internetu – www.babinet.cz, www.modrykonik.cz). Dotazník bude kromě SWLS obsahovat i výše uvedené demografické údaje a informaci o počtu a věku dětí.

Z vyplněných dotazníků použijeme ty, které odpovídají v určených charakteristikách našim výzkumným skupinám a získané hodnoty SWLS vyhodnotíme pomocí dvouvýběrového t-testu.

Literatura:

Diener, E., Emmons, R.A., Larsen, R.J., Griffin, S. (1985). The Satisfaction With Life Scale. *Journal of Personality Assessment*, 49 (1), str. 71 – 75.

Diener, E., Eunkook M. S., Lucas R.E., Smith, H.L. (1999). Subjective Well-Being: Three Decades of Progress. *Psychological Bulletin*. 125 (2), str. 276 – 302.

Chybí vám vlastní klasifikace typu použitého designu, která by vás následně informovala o možných faktorech ohrožujících interní validitu celého projektu. Vzhledem k tomu, že vaše hypotéza je explicitně kauzální a váš projekt nemá charakter experimentu, nevím z čeho hodláte na kauzalitu případně zjištěného vztahu usuzovat. Jsou-li matky spokojenější, je to mateřstvím, nebo tím, že spokojené ženy se pro mateřství rozhodnou spíše než ženy, nespokojené?

Největší hrozbou vašeho typu designu je neekvoivalence skupin. Dokud se nevypořádáte s tím, že srovnáváte jablka a hrušky, nemůžete věřit v to, že se něco dozvíte.

Plánujete zahazovat data, což je neetické. V této podobě Vám nemůžu dát svolení projekt zrealizovat. Napište mi, jak to hodláte udělat tak, abyste data zahazovat nemusely.

SJ